

Olvasásügy

A kiadvány az *Iskolakultúra*-könyvek 25. darabjaként jelent meg, így ez a kötet nemcsak önmagában nagy jelentőségű, hanem célközönsége szempontjából is. Kiadója a legrangosabb és legismertebb általános tematikájú pedagógiai folyóiratok egyike, az *Iskolakultúra*. Míg a könyvtári szakirodalom és a szakma is nagy jelentőséget tulajdonít az olvasáskutatásnak és az olvasóvá nevelésnek, ezek a témák kevésbé ismertek és elismertek a pedagógusok körében. Ha például megnézzük az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum szakirodalmi adatbázisában az olvasással kapcsolatos tárgyszavakkal feldolgozott folyóiratcikkek számát, akkor azt látjuk, hogy az elmúlt 15 évben az *Új Pedagógiai Szemle* és az *Iskolakultúra* is megközelítőleg 50-50 ilyen témájú írást közölt az 1800–1900 írása közt, míg az *Educatio* a mintegy 850-ből négyet, a *Magyar Pedagógia* körülbelül 270-ből 8-at. (Természetesen vannak olyan pedagógiai folyóiratok is, amelyek szűkebb célközönségeik vagy célkitűzéseik következtében ettől gyakrabban foglalkoznak az olvasás témakörével: a tanítóknak, magyar szakos tanároknak szóló módszertani lapok vagy éppen a *Könyv és Nevelés* meg a *Fordulópont*.) Így igazán kiemelkedő ez a mű, amelynek témája ugyan nem az olvasóvá nevelés, hanem az olvasáskultúra, az olvasásszociológia, de pont ezek a tudományterületek azok, amelyek megerősítik, motiválják vagy éppen irányítják az olvasóvá nevelés céljait, tartalmait, módszereit. Vagy egyszerűen csak ráirányítják a figyelmet.

A tanulmánykötet minden bevezető nélkül az **Olvasástörténet** fejezettel és azon belül egy kategóriarendszer felvázolásával kezdődik. A kategóriák, szektorok segítségével próbálja a szerző feltérképezni, és egyúttal számunkra betekintést nyújtani az 1960-as, '70-es évek olvasási, kulturálódási szokásaiba, értékválasztásaiba és azok mozgásaiba.

A tanulmány (*Értékes-e a deviáns?*) kérdésfelvetése 1980-ból való. A kategorizálás szempontjai, az egyes metszetekben, szektorokban lévő konkrét művek, műfajok és a deviáns fogalma is 1980-ból valók. A válasz, miszerint a deviáns értékes, úgy gondolom, nem általánosítható, hanem szintén 1980-ból való, és az elmúlt rendszerre értelmezhető. Ha egy ehhez hasonló térképet készítenénk napjainkról, és megnéznénk a deviánsként meghatározott 9 kategóriát (nem tömeges és nem a hivatalos értékrend szerinti), nem vagyok benne biztos, hogy ugyanezt a választ adnánk. A deviáns abban a környezetben alternatívát, ellenkultúrát, szubkultúrát jelentett pozitív értelemben. De így van-e ez ma is? Egy mai térkép ezen kategóriáira és képviselőire is úgy tekintünk, tudunk úgy tekinteni, mint azokra, akik „értékeket, a jövő csírait hordozzák magukban” Az értelmiségiek (az olvasáskutatók is) maguk is az akkori deviáns kategóriákba tartoztak, így máshogy ítélik meg a rendszerváltozás előtti és a mai deviáns jelenségeket? Vagy a két politikai rendszer devianciája nem összehasonlítható?

Az *Olvasástörténet* fejezet utolsó, nagyobb lélegzetű alfejezete az olvasómozgalmak, az olvasásnépszerűsítés történeti áttekintését adja 1949-től 1985-ig, ol-

vasmánylistáinak, módszereinek elemzésén keresztül. Irodalomtörténeti, kultúr-
történeti szempontból nagyon érdekesek lehetnek a közölt, elemzett és összeha-
sonlított konkrét olvasmánylisták. Könyvtárosok, olvasásnépszerűsítők számára,
különösen, ha nem vettek, vehettek részt ezekben a mozgalmakban. Feltűnő, hogy
a bemutatott korszak olvasómozgalmaiban elsősorban a párt, a minisztériumok,
tehát központi, kormányzati erők, valamint a könyvtárak, könyvtárosok vettek
részét, iskolákról, pedagógusokról nem esik szó a történeti visszatekintésben még
az ifjúságnak szóló mozgalmak esetében sem. Ma már – bízunk benne – a könyv-
tár-pedagógia, az olvasóvá nevelés, az olvasásügy nemcsak a könyvtárosok ügye,
hanem a pedagógusoké is.

A tanulmánykötet második nagy fejezte **olvasásszociológiai** kérdésekkel fog-
lalkozik. Mindjárt az elején – némi túlzással mondhatnánk – annak értelmét vizs-
gálja. Az eredetileg 1985-ben megjelent tanulmány címe: *Az olvasáskutatás tár-
sadalmi visszhangja Magyarországon*. Az írás elején leltárt kapunk arról, hogy
az 1980-as években kik és hol foglalkoztak olvasáskutatással. Az elszórt „műhe-
lyekben” dolgozó jeles képviselők neve mellől hiányoljuk a két kiemelt olvasás-
kutató műhely vezetőinek a nevét. Ugyanígy a következő részt kiegészítendő,
szemléltetendő sokak hasznára lehetne egy lista, kronológia a tanulmány végén
az 1985-ig folytatott jelentősebb olvasáskutatásokról (az olvasómozgalmakról
szóló íráshoz hasonlóan).

A kutatási eredmények hasznosításával foglalkozó részben olvashatjuk: „A kép-
változatos és ellentmondásos, összességében azonban kedvezőnek mondható, ami
arra kötelezi az olvasáskutatót, hogy a posztján maradjon.” A hasznosítás ered-
ményeit viszont ez az elemzés inkább elméleti síkon méri (tudományos hivatko-
zások, kutatási felkérések, határ- vagy társtudományi konferenciákon való elő-
adások, állásfoglalások, irányelvek megfogalmazásában való részvétel), kevésbé
foglalkozik azzal, hogy az érintett szakterületek gyakorlati tevékenységét mennyire
befolyásolta. Ezek természetesen nem lebecsülendő és lekicsinylendő eredmé-
nyek, a gyakorlatra való hatáshoz ezeken keresztül vezet az út. Mégis – mint az
olvasással foglalkozó szakmák egyikében tevékenykedőt – nagyon érdekelne,
hogy az eredmények milyen hatásfokkal jutottak, jutnak tovább.

Ebből a tanulmányból is kitűnik, hogy az olvasáskutatás, az olvasásügy iránt
a könyvtárosok elkötelezettebbek, mint a pedagógusok. Első kérdés, hogy ez problé-
ma-e? Jól van-e, természetes-e ez így? És ha nem, akkor mik az okok? Mit lehet
és kell tenni?

A tanulmány címét olvasva és a megjelenési dátum tudatában rögtön felmerül
egy kérdés, amely az egész tanulmány olvasása közben végig ott motoszkál az
olvasó fejében: hogy van ez ma, húsz évvel e sorok megírása, és 15 évvel a
rendszerváltozás után? Mi változott? És milyen irányba? Mit gondol erről ma egy
olvasáskutató? Mit gondol az olvasáskutatás helyzetéről egy olyan kutató, aki
mindkét korszaknak aktív részese volt? Nagyon tanulságos lehetne az ugyanilyen
szempontú elemzés napjainkról is. A könyvtárosok (és talán a könyvtárpedagó-
gusok még jobban) hajlamosak azt a nézetet vallani, hogy most rosszabb vagy
nehezebb a helyzet. De tényleg így van ez? A kutatások, publikációk, tanegységek
számában és fogadtatásában, hatásában is kimutatható mindez? Vagy csak azért
gondoljuk, érezzük így, mert már többet tudunk az olvasásról, jobban és többen
szívégyünknek érezzük, így többet is akarunk, várunk tőle?

A más mennyiségek mögött merőben más minőségek is állnak. Az összehasonlításokkor, visszatekintésekkor ezt is figyelembe kell vennünk. Ahogy Kamarás írja: „Kétségkívül feleannyian sem jelennek meg a ma már negyedannyi író-olvasó találkozáson, de a megjelenők között már alig akadnak odavezényelték. »ál-olvasók«, a korántsem az irodalomra, hanem az íróra mint híres emberre, a botrányhősre, a politikai üzenetet hozó küldöttre kíváncsiskodók. A kétségkívül kevesebb között pedig ma sem ritka, az alapsokasághoz viszonyítva pedig nagyobb arányú az egzisztenciálisan érdekelt, a másik világokba átjáró, az egésze rálátni kívánó, valódi olvasó.”

A demokratizálódás és kommercializálódás viszonyát taglaló, 1987-ben keletkezett írás sok ma is továbbgondolásra érdemes kérdést és értelmezési szempontot vet fel: az állam–politika–értelmiség–intézmények–tömeg–kereskedelem, piac–„valós” igények–hagyomány és értéktisztelet–modernség–kulturális önmozgás dimenzióiban és érdekei közt próbálja elhelyezni a kultúrát, a kulturálódási szokásokat, és próbálja meghatározni a tömegkultúra és a magas kultúra értékét. létjogosultságát. Ezek a problémafelvetések ma is termékeny vitákat, beszélgetéseket eredményezhetnek egy-egy könyvtárosi vagy tanárképzési szemináriumon, továbbképzésen. Sőt talán újabb szempontokkal, az eddigi szempontoknak újabb értelmezésével is ki lehetne egészíteni ezt a témakört. Például: globalizáció, multikulturalizmus, kereskedelmi televíziózás, internet ... Mindemellett így 15 év távlatából érdemes lenne végiggondolni a tanulmányban idézett megoldási javaslatokat abból a szempontból, hogy melyek kaptak lehetőséget, és azokat mennyire értékeljük eredményesnek. (Könyvtárosként, könyvtárpedagógusként és a téma iránt érdeklődőként sem tudom említés nélkül hagyni, hogy a tanulmány olvasása közben, és felhasználási lehetőségeit latolgatva is hiányoltam a hivatkozásokat. Hol olvashatnám eredetiben, bővebben az idézett jeles személyiségek vonatkozó gondolatait? Honnan ismerhetném meg az érdeklődésemet felkeltő különös és merész könyvtári kísérlet módszertanát, tapasztalatait, eredményeit?)

Nem lenne teljes az olvasásüggyel áttekintően foglalkozó mű Bulgakov és Harry Potter nélkül. A két művet a két tanulmány más-más megközelítésben taglalja. Míg *A Mester és Margaritáról* a két korszak befogadásvizsgálatának összehasonlítását olvashatjuk, addig a Harry Potter műveknek inkább társadalmi visszhangja egy aspektusáról kapunk áttekintést. A Rowling-regények vallási vonatkozásainak elemzése a sikerkönyv receptjével kezdődik. Kamarás fél oldalban megfogalmazza, összefoglalja, hogy ma milyen jellemzőkkel kell rendelkeznie egy (ifjúsági) sikerkönyvnek. Majd több ország, köztük hazánk több keresztény közösségének reakcióját, különböző vélekedéseiket, érveléseiket mutatja be és elemzi. A tanulmány végén olvasható összegzésből egy megdöbbentő, elgondolkodtató következtetést szeretnék itt kiemelni: „Az is kiderül a hazai vizsgálódásból, hogy mind a keresztény szülők, mind a hitoktatók és a lelkészek, mind a keresztény pedagógusok milyen keveset tudnak mind általában a gyerekirodalomról, az olvasmánykínálatról, mind pedig a rájuk bízottak olvasmány- és filmelményeiről. A Potter-könyvek helyett Jókai Mór, Fekete István, De Amicis vagy akár Verne regényeit ajánlani – amint ezt a meginterjúvolt könyvtárosok is megerősítették – több mint naivitás.” Sőt, úgy gondolom, hogy ez a következtetés nemcsak keresztény vonatkozásban igaz, hanem általában is. Mert míg a Harry Potter könyveket a reklámnak és a vitáknak köszönhetően sok felnőtt is elolvasta – bár meg-

lepően magas azoknak a száma, akik bevallottan saját olvasmányélmény nélkül nyilatkoznak róla –, addig ez más kortárs, ma népszerű gyerekkönyvre nem jellemző, sem pedagógusok, sem szülők körében. Vajon hány tanárképző és könyvtárosképző intézmény nyújt választható kurzusokat hallgatóinak ennek megváltoztatásának szándékával, a gyermek- és ifjúsági kultúra, gyermek- és ifjúsági irodalom megismerésére, annak igényének felkeltésére? Hány szülőknek, pedagógusoknak szóló magazin, folyóirat foglalkozik rendszeresen gyermekirodalmi témákkal? Mekkora az egyetlen gyermekirodalmi folyóirat, a *Csodaceruza* ismertsége ezekben a körökben?

A harmadik és jóval rövidebb **Olvasáselmélet** fejezet első tanulmánya alapos elméleti bevezetést nyújt fejezetének tárgyába. Először bemutatja az irodalmi művek befogadására vonatkozó irodalomelméleti értelmezéseket, majd bevezetést kapunk az olvasási stratégia és az újraolvasás olvasáselméleti problémaköreibe. Végül a záró tanulmányban néhány konkrét hazai kutatás eredményeivel ismerkedhetünk meg. Sajnos, az 1970-es években és az ezredfordulón végzett ízlés- vagy élményalakzatokat feltérképező kutatások eredményei nem egy az egyben összevethetők. Mégis nagyon érdekesek és elgondolkodtatók az egyes élménykörök kimutatott összefüggései vagy tasztításai. De maguk az élménykörök típusai és a kutatók által besorolt konkrét szerzők és művek és a kutatás azon eredményei is figyelemre méltóak, hogy az olvasmányélmények alapján bizonyos műveket, bizonyos rétegeket vagy akár a többség is más „műfajú”, „tematikájú” műként olvas, mint azt a hivatalos irodalmár megítélés besorolja.

A tanulmánykötetből először és bevezető híján, sajnos, sem a szerzői, sem a szerkesztői szándékról nem tudunk meg semmit. Pedig érdekes lenne tudni, hogy a már eddig is igen jelentős Kamarás-életműből miért pont ezek az írások kerültek a kötetbe. A régebbi írások közül a deviancia és a Bulgakov-tanulmány megjelenése miért váratott magára? Amennyiben a kötet ismeretterjesztést is felvállal pedagógusok és hallgatók körében, akiknek nem volt alkalmuk olvasásszociológiai tanulmányokat folytatni, hasznos lett volna a kötet végén egy összefoglaló ajánlott irodalomjegyzék. (Ez azért is hasznos lenne, mert a tanulmányok nem egyenlő mértékben ellátottak hivatkozással.) Több, korábban keletkezett tanulmány kapcsán felvetődött, hogy több információt, hivatkozást, magyarázatot kívánna a mai olvasó, aki nem volt részese a hatvanas–hetvenes–nyolcvanas évek kulturális folyamatainak.

A tanulmány régebbi és új írásai is bővelkednek elgondolkodtató ötletekben, problémafelvetésekben, összefüggésekben, így leendő, kezdő és gyakorló pedagógusoknak és könyvtárosoknak is egyformán ajánlható olvasmány. Mindenki meg fogja találni benne a saját szakmájára, munkájára vonatkoztatható ismereteket.

(Kamarás István: Olvasástudomány, Iskolakultúra-könyvek 25., Pécs, Iskolakultúra, 2005., 180 p.)

Dömsödy Andrea

Emlékkötet Szabó Sándor 70. születésnapjára

Nem az ókorból származik – mint egyébként csaknem minden tágabb értelemben vehető irodalmi műfaj –, de már igencsak régi, magának klasszikus veretét szerzett műfaj a Festschrift. (Nemigen fordítható magyarra, angol és francia nyelvű szövegekben is így, németül szokás emlegetni – hasonlóan az Aufklärunghoz.) Elsősorban jelentős tudósok, egyetemi emberek, írásos életművet is magukénak mondható közéleti személyiségek, magas életkorról, kerek számú jubileumi évről tanúskodók születésnapja alkalmából szokásos megjelentetni. Egészen természetesen, hogy az ilyenféle kötetek az adott szerzőről szóló szekundér irodalom legjelesebb darabjai közé számítódnak. Hiszen a Festschrift – szinte kötelező, kihagyhatatlan módon – tartalmazza az ünnepelt életrajzát, életmű-bibliográfiáját és barátainak, kollégáinak, tanítványainak olyan fontos írásait, amelyek ugyan nem az ünnepelt személyéről, munkásságáról szólnak, ám tanúságot tesznek, arról, hogy az ő szellemi vonzáskörében milyen remekek születtek, milyen értékes tudományos produkciók vetnek rá is fényt.

Magyarra, sajnos, a Festschrift lefordíthatatlan (az, hogy ünnepi, ünnepelő írás, kötet – kimondhatatlan, leírhatatlan), egy magyar nyelvű kötet címében pedig azt írni, hogy Festschrift, ugyancsak lehetetlen. Az ilyen munkák általában nem is kapnak műfajmeghatározó, hanem inkább csak költői címeket. *Hangodi Ágnes* és *Ládi László*, Szabó Sándor Festschriftjének szerkesztői eredeti megoldást választottak, a munka címe: *Emlékkötet*. Lehet, hogy ez a kötet iskolát teremt majd: megoldást kínál egy megoldhatatlannak tűnő kérdésre. De nem csak ezért időztünk el a címadás és a műfaj kérdéseinél. Van ugyanis Hangodi Ágneséknek még egy, igencsak kedves ötlete, újítása a szerkezetet illetően. A kötet tanulmányai két csoportra oszlanak. Az első részben, *Kollégáidtól szeretettel* cím alatt a kollégák tanulmányai, esszéi sorakoznak, a második részben, *Tanítványaidtól tisztelettel* természetesen a tanítványok, a nem is oly régen még Szabó Sándort hallgató, ám mára önálló tudósi profillal bíró fiatalok írásai találhatók. A két alcím szinte bájosan-nőiesen alludál a kötetcím óhatatlan konnotációi közül az emlékkönyvre (a régi leányok szinte elmaradhatatlan kellékére), persze éppen csak annyira, hogy ez az asszociáció ne alterálja az alapjában súlyosan tudományos tartalmú és célkitűzésű opuszt, épp csak valami melegen személyes, kedvesen emberi vonást lopjon belé.

A szerkesztők újításai eddig tartottak, egyebekben, a kötet felépítésében és tartalmában szigorúan ragaszkodtak a Festschrift megszentelt és oly jól bevált hagyományaihoz. Az első rész (külön cím nélkül) Szabó Sándor pontos, a lényegre szorító, ám természetesen minden fontos adatot (hivatali pályafutás, tudományos munkásság, oktatói tevékenység, nyelvismeret, külföldi szereplések és ösztöndíjas utak, szakmai szervezetekben való részvétel, kitüntetések stb.) felvonultató életrajzát, egy több munkahelyen is volt kolléga, *Bobokné Belányi Beáta* az

embert bemutató, ugyancsak pontos, ám szépírói velleitásokat is felmutató írását, valamint Szabó Sándor munkásságának válogatott bibliográfiáját tartalmazza. Ezt az alapvetően fontos, az ünnepeltről minden fontosat közlő részt követik azután, a fent megadott beosztásban és alcímek szerint a tanulmányok.

A műfajhoz nemigen lett volna illő, ez idő szerint nyilván nem is elvégezhető feladat az ünnepelt oktatói és tudományos munkásságának schellingi „tájékozása”. Szabó Sándor eddigi életműve helyének és rangjának pontos kijelölése. Az azonban kétségtelennek látszik az életrajz szűkszavú adataiból és a bibliográfia tételeinek gondosabb áttanulmányozásából, hogy Szabó Sándor nagy tanár és igazi, tudós szakember. Szinte a kezdetektől tanított, hiszen a Könyvtártudományi és Módszertani Központ oktatási osztályán dolgozva is oktatta már könyvtáros, illetve leendő könyvtárosnemdékek hosszú sorát, hogy azután az Eötvös Loránd Tudományegyetem könyvtári tanszékén, majd az ELTE Főiskolai Karának ugyancsak könyvtári tanszékén valóban a nagy nevelők közé emelkedjék. Nehéz időkben volt a főiskolai könyvtártanszék vezetője, és ilyenként tudomány- és oktatásszervezőként is maradandót alkotott. (Maradandót akkor is, ha a főiskolai tanszék – jóval Szabó Sándor után – napjainkra „elolvadt”, illetve maradványai az egyetemi tanszék struktúrájába épültek be.) Valószínű, hogy későbbi generációk Szabó Sándorban elsősorban a nagy tanárt, a nagy tanáregyéniséget, a személyiségével, emberi habitusával is nevelő embert fogják leginkább látni, ám kétségtelen, hogy a nemzeti bibliográfiával, a magyar bibliográfiák rendszerével, a bibliográfia műfajával mint olyannal, a tájékoztatás hagyományos és modern módszereivel, feladatrendszerével és apró, de oly lényeges „fogásaival”, „titkaival” foglalkozók számára megkerülhetetlenek lesznek és maradnak Szabó Sándor könyvei és szaktanulmányai. A bibliográfia számos tétele „kötelező olvasmány” ma, és marad még igen sokáig. És ne tévesszen meg minket az, hogy Szabó Sándor – munkálkodásának igen hosszú szakaszán – a hagyományos bibliográfiával foglalkozott, és a tájékoztatás klasszikus világába vezette be hallgatóit és olvasóit. Erre a klasszikus tudásra és „hagyományos” metodológiára mindenkor szükség lesz. Lehet, nem ez áll majd a tanulmányok és kutatások középpontjában, lehet, nem ebből és innen indulnak majd ki a későbbiek, de hogy ezt a tudást (is) el kell sajátítaniuk, az bizonyos.

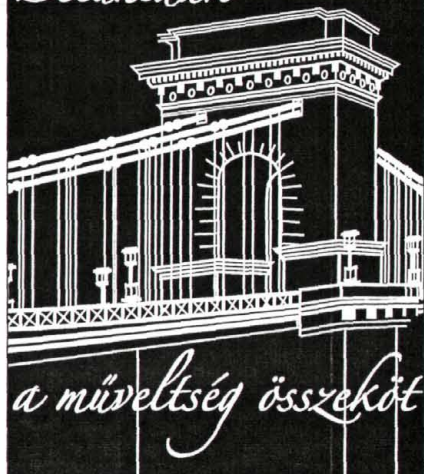
De hogy valóban erről, valami ilyesmiről van szó, arról a legbecesebb tanúbizonyságot a Festschrift tanulmányai nyújtják. Igen sokféle témájú és igen sokféle szerzőtől származó írás olvasható a kötetben. Olyan kiválóságok mellett, mint a szakmában immár örökbecsű nevet és rangot szerzett *Barátné Hajdu Ágnes*, *Darányi Sándor*, *Ferenczy Endréné*, *Hangodi Ágnes*, *Pogány György*, *Pogányné Rózsa Gabriella*, *Ládi László*, immáron ugyancsak országosan ismert nevű fiatalok kaptak helyet, mint *Antalné Batári Edina*, *Lengyel Mónika*, *Simon András*, *Péterfi Rita*, *Tóth Máté*. Az, hogy egy Festschriftben ki szerepel, mindenkor utal, méghozzá igen nyomatékosan utal az ünnepelt rangjára. Nos, Szabó Sándor rangját, jelentőségét kétségkívül jól indexeli a fenti névsor. Amit pedig klasszikus és modern (posztmodern) viszonyáról mondtunk, azt a tanulmányok témái és feldolgozásmódjai igazolhatják. Akad az írások közt klasszikus veretű, minden ízében hagyományos, ám filológiaiilag, könyv- és könyvtártörténetileg valóban briliáns dolgozat (épp csak példaként, de mint a legjobb írások egyikét is Hangodi Ágnesnek a nagy festő, Zichy Mihály könyvtárát és annak orosz vonatkozásait feldolgozó írására utal-

nánk), de olyan egészen bámulatosan posztmodern ihletésű tanulmány is, mint Barátné Hajdu Ágnesnek a percepció lehetőségeit az ismeretszervezésben taglaló értekezése, vagy Tóth Máténak a szemantikus webről szóló írása, amelyben a tájékoztatás egy lehetséges paradigmaváltásáról elmélkedik.

A kötet több szempontból fontos és figyelemre méltó. Mindenekelőtt természetesen alapvető mű a Szabó Sándor iránt – bármilyen szempontból – érdeklődők számára. És természetesen mindenkinek fontos, akit az egyetemi és főiskolai könyvtárosképzés története foglalkoztat. Ennél sokkal szélesebb körű olvasói táborra számíthat a munka. Hiszen a benne sorakozó tanulmányok szakirodalmunk legbecsesebb termékei közül valók. Persze kit-kit más és más fog érdekelni belőle, de hogy a könyvtárosképzésben résztvevőknek gyakran kell majd felütniük, hol ezért, hol egy másik írásért, az bizonyos. Aki pedig – szelektíve bár, de – folyamatosan figyelemmel szeretné kísérni a hazai könyvtártudományi szakirodalmat, aligha engedheti meg magának azt a luxust, hogy ne vegye kezébe ezt a Festschriftet. (VK)

(Emlékkötet Szabó Sándor 70. születésnapjára. ELTE BTK IKI Főiskolai Könyvtár – Informatikai Központ. Bp., 2005.)

Betűhidak –

a műveltség összeköt

21. OLVASÁS VILÁGKONGRESSZUS

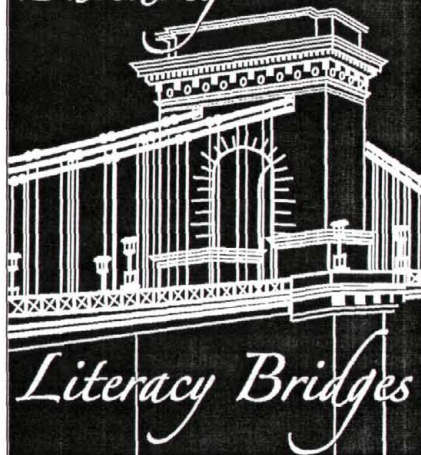
Budapest

2006. AUGUSZTUS 7–10.

A KONGRESSZUS SZERVEZŐJE:
NEMZETKÖZI OLVASÁSTÁRSASÁG
(INTERNATIONAL READING ASSOCIATION)
TIMOTHY SHANAHAN, ELNÖK (2006)

TÁRSZERVEZŐ:
MAGYAR OLVASÁSTÁRSASÁG
NAGY ATTILA (ELNÖK)

Building

Literacy Bridges

INTERNATIONAL READING ASSOCIATION
21ST WORLD CONGRESS ON READING

Budapest, Hungary

7-10 AUGUST, 2006

ORGANIZED BY
INTERNATIONAL READING ASSOCIATION
TIMOTHY SHANAHAN, PRESIDENT, 2006

HOSTED BY
HUNGARIAN READING ASSOCIATION
ATTILA NAGY, PRESIDENT

3K
3K
3K
3K
3K
3K
3K
3K